



TLV

TANDVÅRDS- OCH
LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET

Tandvårds- och
läkemedelsförmånsverket

Vi vill främja god hälsa och samtidigt hushålla med samhällets resurser. Det gör vi genom att granska och besluta om vilka läkemedel och tandvårdsbehandlingar som ska subventioneras.

Tandvårds och läkemedelsförmånsverket, TLV, är en statlig expertmyndighet som har till uppgift att pröva om ett läkemedel, en medicinteknisk förbrukningsartikel eller en tandvårdsbehandling ska subventioneras av samhället. TLV beslutar om vad som räknas in i högkostnadsskydden.

Vi har också ansvar för att följa lönsamheten på den svenska apoteks marknaden. Målet är att tillgänglighet och service ökar utan att kostnaderna stiger för patienter och landsting.

Sammanfattningsvis arbetar vi för att få ut så mycket hälsa som möjligt för de skattepengar som går till läkemedel och tandvård.

På goda grunder

När vi beslutar om ett läkemedel eller en tandvårdsbehandling ska få statlig subvention eller inte, tar vi bland annat hänsyn till kostnads-effektivitet, det vill säga om läkemedlet eller behandlingen kostar en rimlig summa pengar i förhållande till nyttan den gör. Våra beslut vilar också på en tanke om att människor som har de största behoven ska få mer av resurserna.

På TLV har vi väl utvecklade metoder för att få ut så mycket hälsa som möjligt för de pengar som går till subvention av läkemedel. Vårt tandvårdsuppdrag är nyare och vi håller på att utarbeta motsvarande metoder för hälso- och samhällsekonomisk analys.

För att få så bra beslutsunderlag som möjligt arbetar vi tillsammans med andra myndigheter på området: Försäkringskassan, Läkemedelsverket, SBU (Statens Beredning för Medicinsk Utvärdering) och Socialstyrelsen. Vårt mål är att få ut så mycket hälsa som möjligt för varje skattekrona som går till subvention av läkemedel och tandvård.

Vi samarbetar också med patient- och pensionärsorganisationer i ett brukarråd. Beslut förankras även hos inbjudna företrädare för de patientorganisationer som berörs.

GD och två nämnder beslutar

TLV leds av generaldirektör Gunilla Hulth-Backlund. Under hennes ledning tar kansliet fram underlag till beslut om subvention av läkemedel och tandvård.

Besluten om vad som ska subventioneras fattas av två olika nämnder. Samtliga ledamöter har stor erfarenhet och kunskap inom sina respektive områden.

Nämnden för läkemedelsförmåner består av ordföranden och elva ledamöter. De beslutar om pris och subvention av läkemedel och medicintekniska förbrukningsartiklar som ingår i högkostnadsskyddet. Under 2008 subventionerades läkemedel med drygt 20 miljarder kronor.

Nämnden för statligt tandvårdsstöd består av ordföranden och sex ledamöter. De beslutar om vilken tandvård som ska subventioneras, hur hög ersättningen i högkostnadsskyddet ska vara samt referenspriser för olika tandvårdsåtgärder. Tandvård subventioneras med totalt 6 miljarder kronor per år.

Generaldirektören beslutar bland annat om förändringar inom ramen för vårt apoteksuppdrag, till exempel justering av apotekens ersättning för försäljning av receptbelagda läkemedel.

Generaldirektören beslutar också över prisförändringar på generika, läkemedelskopior, där priskonkurrensen är hård. Prisnivån på generika har mer än halverats sedan 2002 då apoteken började byta till den kopia som har lägst pris.

Mer hälsa för pengar som går till läkemedel

En viktig utgångspunkt i våra beslut är att läkemedel som subventioneras med skattemedel ska vara kostnadseffektiva. Därför måste kostnaden ställas mot den ökade nyttan i form av bättre hälsa, ökad livskvalitet eller längre livslängd för patienten.

Användningen av läkemedlet kan också minska andra kostnader inom sjukvården eller inom andra samhällsområden. Patienten behöver kanske inte genomgå en operation, han eller hon kan arbeta istället för att vara sjukskriven och en äldre person kanske klarar sin vardag utan så mycket hjälp från kommunens äldreomsorg eller av anhöriga.

Om ett nytt läkemedel har stora, positiva effekter på människors hälsa, då får det också kosta mer än en behandling som inte ger lika bra resultat. De beslut vi fattar leder till att skattemedel för subvention av läkemedel används effektivt vilket i sin tur innebär att vi får råd att subventionera nya och effektiva läkemedel som ofta är kostsamma.

God tandvård till rimlig kostnad

God tandvård till rimlig kostnad är målet med det svenska tandvårdsstödet som infördes 2008. Subventionen ska leda till att man slipper smärta och sjukdomar samt har förmåga att äta, tugga och tala utan större hinder. Förebyggande tandvård ersätts, men inte tandvård av rent kosmetiska skäl. Reformen riktar sig framför allt till dem som har omfattande behov av tandvård.

TLV beslutar om högkostnadsskyddet för tandvård, det vill säga över fem av de sex miljarder kronor som det statliga tandvårdsstödet omfattar. Den miljard kronor vi inte beslutar över används till det allmänna tandvårdsbidraget som ska bidra till regelbundna tandvårdsbesök. Vi har ansvar för vilka regler som ska gälla för tandvårdsstödet. Det betyder att vi beslutar om vad som ska subventioneras och vilka referenspriser som ska gälla för olika tandvårdsåtgärder. Referenspriserna är till för att räkna ut vilken subvention patienten ska få för olika åtgärder.

Grundvalen för våra beslut är att tandvårdsbehandlingskvalitet och hållbarhet ska vägas mot kostnaderna.

Följer lönsamheten för apotek i Sverige

Den svenska apoteksmarknaden omreglerades 2009. Då fick det statliga bolaget Apoteket AB konkurrens av nya apoteksaktörer. I samband med omregleringen fick TLV ett utvidgat uppdrag på apoteksområdet.

En del i vårt ansvar är att följa apotekens lönsamhet och bestämma deras handelsmarginal, det vill säga apotekens ersättning för försäljning av receptbelagda läkemedel. Målet är att handelsmarginalen ska bidra till att göra det intressant för aktörer att driva apotek i Sverige.

En annan del av ansvaret är tillsyn av den svenska apoteksmarknaden. Det innebär att vi ska se till att apoteken följer de lagar och regler som vi har ansvar för.

Målet är att tillgänglighet och service ökar utan att kostnaderna stiger för patienter och landsting.

Visste du att...

- TLV hette tidigare Läkemedelsförmånsnämnden, LFN.
- 2002 inrättades LFN med uppgift att besluta om subvention av läkemedel.
- 2008 bytte LFN namn till TLV, då den nya tandvårds reformen trädde i kraft.
- 2009 fick TLV ytterligare ett uppdrag. Denna gång om ett ansvar inom den omreglerade apoteksmarknaden.
- TLV gör genomgångar av alla läkemedelsgrupper, område för område. Genomgångarna presenteras i rapporter som finns på www.tlv.se
- Den mest välbesökta platsen på TLV:s webb är prisdatabasen med bland annat information om pris och subvention av läkemedel.
- Försäkringskassan besvarar frågor om tandvårdsstödet, både från patienter och tandläkare.

TLV

TANDVÅRD- OCH LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET

Box 55 [Sundbybergsvägen 1], 171 11 Solna

Tel: 08 568 420 50, Fax: 08 568 420 99, registrator@tlv.se, www.tlv.se
